

FRÉTTABRÉF BSSL

EFNI BRÉFSINS:

KÝR 2006	1
Sumarlökun BSSL	1
Proski túngراسanna	1
Skilum inn hjarðbók - fáum gripagreiðslur	2
Mikilvægi heysýna	2
Mikilvægi sláttutímans	3
Votheysgerð á Stóra-Ármóti	3
Kúabeit og heimtraðirnar	3

Á DÖFINNI:

- Laugardagurinn 10. júní:
Yfirlitssýning í Kópavogi
- 26. júní - 2. júlí:
Landsmót hestamanna að
Vindheimamelum
- 17. - 28. júlí:
Sumarlökun BSSL
- 26. ágúst:
Kýr 2006

KÝR 2006

Nú líður óðum að kúasýningunni KÝR 2006 sem haldin verður laugardaginn 26. ágúst nk. í Ölfushöllinni að Ingólfshvoli. Síðasta sýning fyrir tveimur árum tókst með ágætum og er vonandi að svo verði einnig nú.

Nú er um að gera að fara að huga að þjálfun gripa fyrir sýninguna en gert er ráð fyrir sömu sýningarflokkum og síðast en þeir voru:

- Kálfar, sýnendur 11 ára og yngri
- Kálfar, sýnendur 12 ára og eldri
- Holdagripir
- Fyrsta kálfs kvígur
- Mjólkurkýr

Hægt er að tilkynna um þátttöku til Búnaðarsambandsins í síma 480 1800 eða á netfangið mundi@bssl.is.

Varðandi sýningu á kálfum eru það tilmæli okkar að kálfar yngri en þriggja mánaða komi ekki til sýningar þar sem þeir hafa ekki tekið út nægan þroska og skortir oftast nokkuð holdfyllingu til þess að geta talist fallegir sýningar-gripir.

Að venju munum við senda út óskir um sýningu á ákveðnum kúm og kvígum sem hlotið hafa útlitsdóm en þó er öllum heimilt að mæta með þá gripi sem þeir vilja. Það er von okkar að þátttaka verði ekki lakari nú en á undanförunum sýningum og að það takist að gera KÝR 2006 að skemmtilegum viðburði sem bæði bætir og eflir ímynd mjólkurframleiðslunnar auk þess að styrkja faglegan og félagslegan grunn nautgripa-ræktarinnar.

Proski túngراسanna

Líkt og undanfarin ár verður fylgst með þroska túngراسanna með skipulögðum hætti víða um land í samstarfi við bændur. Hér sunnanlands voru í fyrrasumar tekin vikulega grassýni á Selalæk á Rangárvöllum og Stóra-Ármóti í Flóa strax frá byrjun júní fram að slætti. Sýnin voru send til Landbúnaðarháskóla Íslands og rannsakað orku- og próteininnihald. Ætlunin er að fjölga þessum sýnatökustöðum á starfssvæði BSSL um þrjá í ár og auk fyrrnefndra bæja verða einnig tekin vikuleg grassýni í Núpstúni í Hrunamannahrepp, Nýjabæ undir Eyjafjöllum og á Seljavöllum í Nesjum. Með þessari fjölgun ættu fleiri bændur á Suðurlandi að geta fundið heppileg viðmið á þroska túngراسanna.

Sýnin verða venjulega tekin á mánudegi og send til Landbúnaðarháskólans samdægurs. Niðurstöður ættu að liggja fyrir seinni part á

miðvikudegi eða að morgni fimmtudags. Fyrsta sýnataka í ár var reyndar þriðjudaginn 6. júní vegna Hvítasunnuhelgarinnar en verður á mánudögum eftir það. Niðurstöður efnagreininganna verða birtar á vefsíðunum www.bondi.is og www.bssl.is og um að gera fyrir bændur að fylgjast vel með.

Jóhannes Hr. Símonarson

Skrifstofur BSSL lokaðar 17.-28. júlí

Skrifstofur BSSL verða lokaðar frá mánudeginum 17. júlí til og með föstudeginum 28. júlí vegna sumarleyfa starfsmanna. Eftir sem áður geta bændur sent heysýni og kúaskýrslur með mjólkurbílunum þar sem tryggt hefur verið að þær komist á rétta staði. Skrifstofan opnar aftur mánudaginn 31. júlí.

Sveinn Sigurmundsson

Skilum inn hjarðbók - fáum gripagreiðslur Reglugerð um gripagreiðslur væntanleg innan tíðar

Smíði reglugerðar um gripagreiðslur er nú á lokastigi og er birtingar hennar að vænta fljótlega. Eins og fram kemur í samningi um starfsskilyrði mjólkurframleiðslunnar sem undirritaður var í maí 2004, færast 10% af beingreiðslunum sem í dag eru greiddar vegna mjólkurframleiðslu, yfir á kýrnar. Miðað við þær upphæðir sem þar eru tilteknar og fjölda kúa í landinu má ætla að gripagreiðslur geti numið nálægt 17 þús. kr. á grip á ári.

Greitt verður á hverja kú sem borið hefur a.m.k. einum kálfi, er merkt með fullnægjandi hætti og skráð í Mark. Kýr sem komu í heiminn fyrir 1. september 2003 og eru merktar með því gripa-númeri sem þær bera í Mark teljast merktar með fullnægjandi hætti.

Gripir sem fæddir eru eftir 1. september 2003 eiga að vera einstaklingsmerktir og við merkingu þeirra skal alls ekki hróflað. Við sölu skal gripur vera einstaklingsmerktur og halda því númeri á búi kaupanda. Stangist númerið á við númer grips á því búi sem haldnar eru mjólkurskýrslur á skal keypti gripurinn fá svonefnt valnúmer, yfirleitt á þann veg að 9 bætist framan við númer gripans.

Dæmi: Keyptur er gripur númer 0250 og til er fyrir kýr númer 0250 á búi kaupanda. Aðkeypti gripurinn heldur sínu númeri en fær valnúmerið 9250 sem hann birtist undir á mjólkurskýrslu.

Tilkynna skal um kaup og sölu gripa á hjarðbók eða mjólkurskýrslu. Of mikið er um að misbrestur verði á því og eru menn beðnir að koma því til betri vegar.

Peir aðilar sem stunda mjólkurframleiðslu og eru ekki í skýrsluhaldi eða þeir sem eru með nautgripi til kjötfraðslu þurfa að merkja og skrá sína gripi til þess að öðlast rétt til gripagreiðslna. Ekki er nóg að merkja gripina heldur verður einnig að skrá þá en það er gert með skilum á hjarðbók. Um skilafrest verður tilkynnt innan tíðar en rétt er að huga strax að málunum, ekki síst ef menn hafa ekki pantað merki nú þegar.

Skráningareyðublöð (hjarðbók) má fá hjá Búnaðarsambandinu eða á heimsíðum Búnaðarsambandsins (www.bssl.is) og Bændasamtakanna (www.bondi.is).

Guðmundur Jóhannesson

Mikilvægi heysýna

Líkt og undanfarin sumur verður lögð áhersla á að bændur á Suðurlandi taki hirðingarsýni, þ.e. taki heysýni rétt áður en heyið er rúllað eða sett á annan hátt í geymslu. Þáttaka í þessu starfi hefur verið góð undanfarin ár, að jafnaði hafa komið til efnagreininga 700 til 900 hirðingarsýni. Mjög er mismunandi hversu mörg sýni eru tekin á hverju búi. Algengt er að bændur taki 5 til 7 sýni til að fá yfirlit yfir gæði þess heimafengna fódurs sem aflað er. Heysýnin verða efnagreind hjá Landbúnaðarháskólanum líkt og verið hefur. Kostnaður vegna efnagreiningar á hvert sýni á liðnu ári var 3.850 kr. án VSK.

Til viðbótar hefðbundinni heyefnagreiningu verður boðið upp á að fá greint tréni (NDF) í einstökum sýnum. Gjaldtaka vegna hennar er áætluð kr. 2.000 án Vsk. Þeir bændur sem óska eftir tréni smælingu eru beðnir að merkja það sérstaklega á heysýnamerkimiðana.

Samkvæmt upplýsingum frá Landbúnaðarháskólanum er miðað við að frá því að heysýni komi til greiningar þar til niðurstöður komi til bændu líði ekki meira en 30 dagar. Við þessi tímamörk yrði miðað í sumar.

Rétt er að rifja upp gagnsemi þessi að taka heysýni:

1. Meiri möguleikar á að fódurinn verði markvissari og betri og heysýni eru grunnur að fóduráætlanagerð.
2. Gefur vísbendingar um ástand túna og er stjórntæki til að meta áburðarþörf og val á áburði.
3. Ef fódurarkvillar gera vart við sig er auðveldara að grípa inn í ef menn hafa yfirlit um efnainnihald fódurs.
4. Upplýsingar um efnainnihald fódurs er einn mikilvægur liður í innra gæðaeftirliti búans og treystir grunn að góðri framleiðslu.

Til að tryggja gott skipulag eru væntanlegir þátttakendur beðnir tilkynna þátttöku í síma 480 1800 eða í tölvupósti, rs@bssl.is. Í kjölfarið fá bændur senda sérstaka plastpoka, límmiða og leiðbeiningar um sýnatökuna.

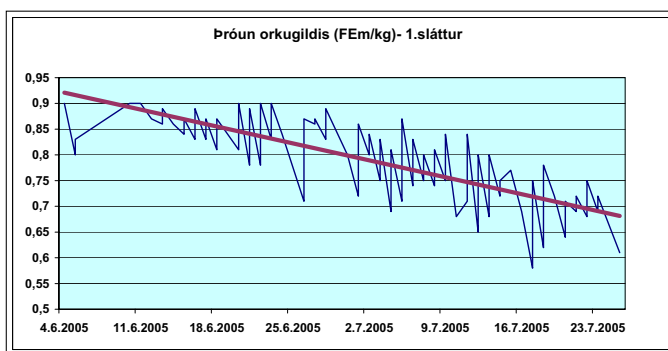
Athygli SUNNU- og SÓMA bænda er vakin á því að þeir þurfa ekki að tilkynna þátttöku þar sem þeir fá allir send nauðsynleg gögn.

Runólfur Sigursveinsson

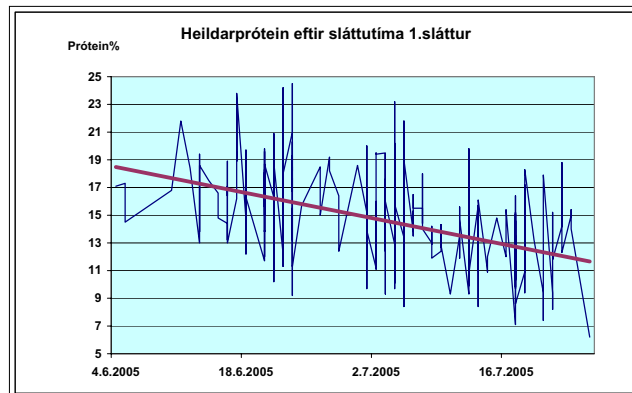
Mikilvægi sláttutímans

Undanfarin ár hafa bændur verið hvattir til að fylgjast vel með þroska túngrasa á sprettutímanum til að bregast nægilega snemma við til að ná gæðafóðri til fóðrunar næsta vetur. Vorið 2005 var mjög þurr og kalt, hins vegar var spretta víða farin af stað fyrir kuldakastið. Þegar hlýnaði loks varð spretta mjög hröð þó svo að uppskera hafi ekki verið mikil hjá þeim sem brugðust við með að slá tiltölulega snemma. Á meðfylgjandi myndum má sjá hvering orku- og próteingildi þróast eftir sláttutíma árið 2005. Miðað er við niðurstöður 524 heysýna í 1.slætti.

Mynd 1. Þróun orkugildis eftir sláttudegi

Mynd 2. Þróun próteininnihalds eftir sláttutíma

Þarna sjást mjög afgerandi niðurstöður. Rétt er að geta þess að rigingartíð var víða á Suðurlandi síðustu viku júnímánaðar og fyrstu daga júlí. Í raun má segja að töluverður hluti heyja sem tekin voru eftir mánaðarmót júní/júlí, voru ekki framleiðslufóður fyrir mjólkurkúr.

Bændur eru því hvattir til að fylgjast vel með sprettuferlinum í ár og bregðast við í tíma með slátt. Frá 1.viku júní verður hægt að fylgjast með sprettuferli túngrasa á völdum spildum á fjórum bæjum á Suðurlandi. Tekin verða grassýni vikulega og þau efnagreind. Niðurstöður verða síðan birtar á heimasíðu Búnaðarsambandsins um leið og þær eru tilbúnar, www.bssl.is.

Runólfur Sigursveinsson

Kúabeit og heimtraðirnar

Einn er sá þáttur við kúabeitina sem er í ólagi of víða en það eru göngutraðir kúnna að og frá fjósi. Það gefur augaleið að umferð kúnna leiðir af sér mikið traðk og auk þess slabb í vætutíð og með stækkandi kúabúum er enn ríkari ástæða en áður fyrir bændur að gefa þessum þætti gaum.

Traðirnar að og frá beitarhólfnum þurfa að vera malarbornar með hæfilaga grófri möl. Með þessu vinnst a.m.k. þrennt; kýrnar slíta klaufunum á þessarri braut að einhverju leyti, allt umhverfi fjóssins verður þrifalegra og síðast en ekki síst verða kýrnar sjálfar miklu hreinlegri og minni tími fer í júgur og spenapvott sem eitt og sér ætti að vera næg ástæða til að leggja í kostnað við ofaníbúrdinn. Á stórum kúabúum erlendis er þetta atriði mjög veigamikil þar sem smithætta er jú alltaf meiri ef kýrnar þurfa að ganga í drullu og slabbi auk þess sem tíminn sem fer í júgurþvottinn er farinn að skipta verulegu máli við mjaltirnar.

Jóhannes Hr. Símonarson

Votheysgerð á Stóra-Ármóti

JF Stoll og umboðsaðili á Íslandi, Sturlugur & co munu sýna **ES 3600 Pro Tec múgsaxaravagn** í notkun á Stóra-Ármóti í upphafi sláttar í sumar. Ekki er hægt að gefa upp nánari dagsetningu að svo komnu en bændur eru hvattir til að fylgjast með á www.bssl.is

Ætlunin er að taka uppskeru nokkurra hektara og setja í útistæðu á Stóra-Ármóti nú í sumar og mun vagninn verða notaður við það. Með þessu er verið að kanna hvernig þessi heyverkunaraðferð hentar miðað við það fóðrunarkerfi sem nú er í notkun á tilrauna-búinu.

Polybale
~ 15 ár

POLYBALE

Plastið sem bændur treysta

Bændur á Íslandi hafa notað Polybale í 15 ár

1991 - 2006

Takið enga áhættu

VERÐ:

750 mm 7.650 kr. án vsk. Grænt

750 mm 7.650 kr. án vsk. Hvítt

500 mm 6.350 kr. án vsk. Hvítt

Mikið úrval af rúlluneti og garni á góðu verði

3% brettaafsláttur 5% staðgreiðsluafsláttur

Keyrum frítt heim
á alla bæi á Suðurlandi

* miðað við að keypt sé heilt bretti

BÚADFÖNG

BU.IS ehf.
STÓRÓLFSVÖLLUM
861 HVOLSVÖLLUR
SÍMI: 487 8888
FAX: 487 8889
NETFANG: bu@fu.is